

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2024-12-27
Besvaras senast
2025-01-10

Till utrikesminister Maria Malmer Stennergård (M)

2024/25:648 Kvinnors rättigheter i Syrien

När Syrien nu formas om efter att Bashar al-Assads regim har fallit är det av yttersta vikt att kvinnors röster inte stängs ute. Det är angeläget av flera skäl.

För det första är kvinnors aktiva deltagande i freds- och återuppbyggnadsprocesser avgörande för att säkerställa långsiktig och hållbar fred. FN:s säkerhetsrådsresolution 1325 och efterföljande resolutioner inom ramen för kvinnor, fred och säkerhet understryker betydelsen av kvinnors medverkan i fredsförhandlingar, konfliktlösning och återuppbyggnad. Erfarenheter från konfliktområden visar att när kvinnor deltar på lika villkor och deras perspektiv inkluderas i fredsprocesser ökar sannolikheten för att freden blir hållbar. Trots detta utestängs kvinnor systematiskt från formella fredsförhandlingar och återuppbyggnadsinitiativ, vilket hotar såväl den globala säkerheten som möjligheten till demokratisk utveckling. Syriska kvinnorättsorganisationer och fredsaktivister har framgångsrikt drivit på lokala initiativ, men de behöver större internationellt stöd för att få en verklig plats vid förhandlingsbordet.

För det andra behöver kvinnors aktiva deltagande i utformningen av det nya Syrien säkerställas för att kvinnors rättigheter inte ska urholkas ytterligare. Sedan den så kallade arabiska våren utbröt år 2011 har krav på demokratiska reformer och presidentens avgång i Syrien mötts av regimens blodiga svar och lett till en ofattbar humanitär kris och inbördeskrig. Som alltid i krig och konflikt har kvinnor varit särskilt drabbade. Rapporter pekar på att våldtäkt använts som ett vapen i strid och att sexuell tortyr förekommit i fängelserna.

Den senaste tidens dramatiska utveckling i Syrien har dock förändrat situationen på ett sätt som skapar både hopp och oro. Efter decennier av blodigt förtryck och tyranni har al-Assadregimen kollapsat och en ny möjlighet uppstått för det syriska folket att själva forma sin framtid. Oppositionella krafter och civilsamhällesorganisationer har börjat samla sig för att bygga upp landets politiska, ekonomiska och sociala strukturer. Detta väcker ett visst hopp om ett mer inkluderande Syrien där demokratiska principer kan få fäste. Samtidigt kvarstår stora utmaningar och farhågor. Historien visar att när auktoritära regimer faller är kvinnor, flickor och minoriteter ofta de som riskerar att hamna längst ned på den politiska dagordningen. Att makten nu gripits av islamistiska rebellgrupper spunna ur terrorism skapar en reell oro för att morgondagens Syrien skulle kunna bli en islamistisk stat med sharialagar.

Sverige, med sin erfarenhet av jämställdhetsintegrering och rättighetsbaserat utvecklingssamarbete, har en unik möjlighet att bidra med stöd och expertis för att säkerställa att kvinnors och minoriteters röster inte tystas i det som nu är en kritisk tidpunkt. Sedan regeringsskiftet 2022 har regeringsunderlaget bestående av SD, M, KD och L övergivit den feministiska utrikespolitiken med dess betoning på kvinnors rättigheter, representation och resurser, men behovet av ett Sverige som visar på ledarskap och inom ramen för EU och FN står upp för flickors och kvinnors rättigheter   r större än någonsin.

Jag vill därför fråga utrikesminister Maria Malmer Stenergard:

Vilka åtgärder avser ministern att vidta för att säkerställa kvinnors aktiva deltagande i freds- och   teruppbyggnadsprocessen i Syrien?

.....

Aylin Nouri (S)

  verl  mnas enligt uppdrag

Gerg   Kisch